

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ॥

രാജേന്ത്യാനുരോധേന സീതാസഹിതായ ശ്രീരാമായ
വസിഷ്ഠകർതൃകമുപവാസവ്രതദീക്ഷാദാനം വസിഷ്ഠേന
രാജാനം പ്രതി വൃത്തസ്യാസ്യ നിവേദനം രാജന്തഃ സ്വാന്തഃപുരേ
പ്രവേശഃ

സന്ദീശ്യ രാമം നൃപതിഃ
ശ്ലോഭാവിൻയദിഷ്ടേഷചനേ |
പുരോഹിതം സമാഹൂയ
വസിഷ്ഠമിദമബ്രവീത് || 2.5.1 ||

ഗച്ഛോപവാസം കാകുത്സ്ഥം
കാരയാദ്യ തപോധന |
ശ്രേയസേ രാജ്യലാഭായ
വധ്യാ സഹ യതവ്രത || 2.5.2 ||

തഥേതി ച സ രാജാന -
മുക്ത്യാ വേദവിദാം വരഃ |
സ്വയം വസിഷ്ഠോ ഭഗവാൻ
യയൗ രാമനിവേശനം || 2.5.3 ||

ഉപവാസയിതും വീരം
 മന്ത്രവിൻമന്ത്രകോവിദം |
 ബ്രാഹ്മ്യം രഥവരം യുക്ത -
 മാസ്ഥായ സുധൃതവ്രതഃ || 2.5.4 ||

സ രാമഭവനം പ്രാപ്യ
 പാണ്ഡുരാഭ്രുചനപ്രഭം |
 തിസ്രഃ കക്ഷ്യാ രഥേനൈവ
 വിവേശ മുനിസത്തമഃ || 2.5.5 ||

തമാഗതമൃഷിം രാമ -
 സ്തുരന്നിവ സസംഭ്രമം |
 മാനയിഷ്യൻ സ മാനാർഹം
 നിശ്ചക്രാമ നിവേശനാത് || 2.5.6 ||

അഭ്യത്യ ത്വരമാണോഽഥ
 രഥാഭ്യാശം മനീഷിണഃ |
 തതോഽവതാരയാമാസ
 പരിഗൃഹ്യ രഥാത് സ്വയം || 2.5.7 ||

സ ചൈനം പ്രശ്രിതം ദൃഷ്ട്വാ
 സംഭാഷ്യാഭിപ്രസാദ്യ ച |
 പ്രിയാർഹം ഹർഷയൻ രാമ -
 മിത്സുവാച പുരോഹിതഃ || 2.5.8 ||

പ്രസന്നസ്തേ പിതാ രാമ
 യത്ത്വം രാജ്യമവാപ്സ്യസി |
 ഉപവാസം ഭവാനദ്യ
 കരോതു സഹ സീതയാ || 2.5.9 ||

പ്രാതസ്ത്യാമഭിഷേകതാ ഹി
 യൗവരാജ്യേ നരാധിപഃ |
 പിതാ ദശരഥഃ പ്രീത്യാ
 യയാതിം നഹുഷോ യഥാ || 2.5.10 ||

ഇത്യുക്ത്വാ സ തദാ രാമ -
 മുപവാസം യതവ്രതഃ |
 മന്ത്രവത് കാരയാമാസ
 വൈദേഹ്യാ സഹിതം ശുചിഃ || 2.5.11 ||

തതോ യഥാവദ് രാമേണ
 സ രാജേണാ ഗുരുരർചിതഃ |
 അഭ്യനുജ്ഞാപ്യ കാകുത്സ്ഥം
 യയൗ രാമനിവേശനാത് || 2.5.12 ||

സുഹർദ്ദിസ്തത്ര രാമോഽപി
 സഹാസീനഃ പ്രിയംവദൈഃ |
 സഭാജിതോ വിവേശാഥ
 താനനുജ്ഞാപ്യ സർവശഃ || 2.5.13 ||

ഹൃഷ്ടനാരിനരയുതം
 രാമവേശ്മ തദാ ബഭൗ |
 യഥാ മത്തദ്വിജഗണം
 പ്രഹുൽലനലിനം സരഃ || 2.5.14 ||

സ രാജഭവനപ്രഖ്യാത്
 തസ്മാദ് രാമനിവേശനാത് |
 നിർഗത്യ ദദ്യുശോ മാർഗം
 വസിഷ്ഠോ ജനസംവൃതം || 2.5.15 ||

വൃന്ദവൃന്ദൈരയോധ്യായാം
 രാജമാർഗാഃ സമന്തതഃ |
 ബഭ്രുവുരഭിസംബാധാഃ
 കുതുഹലജനൈർവൃതാഃ || 2.5.16 ||

ജനവൃന്ദോർമിസംഘർഷ -
 ഹർഷസ്വനവൃതസ്തദാ |
 ബഭ്രുവ രാജമാർഗസ്യ
 സാഗരസ്യേവ നിഃസ്വനഃ || 2.5.17 ||

സിക്തസമ്മൃഷ്ടരഥ്യാ ഹി
 തഥാ ച വനമാലിനീ |
 ആസീദയോധ്യാ തദഹഃ
 സമുച്ഛിതഗൃഹധ്വജാ || 2.5.18 ||

തദാ ഹ്യയോധ്യാനിലയഃ
 സസ്ത്രീബാലാകുലോ ജനഃ |
 രാമാഭിഷേകമാകാക്ഷ -
 നാകാക്ഷന്നുദയം രവേഃ || 2.5.19 ||

പ്രജാലങ്കാരഭൂതം ച
 ജനസ്യാനന്ദവർധനം |
 ഉത്സുകോഭൂജനോ ദ്രഷ്ടും
 തഥയോധ്യാമഹോത്സവം || 2.5.20 ||

ഏവം തജ്ജനസംബാധം
 രാജമാർഗം പുരോഹിതഃ |
 വൃഹന്നിവ ജനൗഘം തം
 ശന്നൈ രാജകുലം യയൗ || 2.5.21 ||

സിതാഭൃശീഖരപ്രഖ്യം
 പ്രാസാദമധിരുഹ്യ ച |
 സമീയായ നരേന്ദ്രേണ
 ശക്രേണേവ ബൃഹസ്പതിഃ || 2.5.22 ||

തമാഗതമഭിപ്രേക്ഷ്യ
 ഹിത്വാ രാജാസനം നൃപഃ |
 പപ്രച്ഛ സ്വമതം തസ്മൈ
 കൃതമിത്യഭിവേദയത് || 2.5.23 ||

തേന ചൈവ തദാ തുൽയം
 സഹാസീനാഃ സഭാസദഃ |
 ആസനേഭ്യഃ സമുത്തസ്ഥാഃ
 പുജയന്തഃ പുരോഹിതം || 2.5.24 ||

ഗുരുണാ ത്വഭ്യനുജ്ഞാതോ
 മനുജൗഘം വിസൃജ്യ തം |
 വിവേശാന്തഃപുരം രാജാ
 സിംഹോ ഗിരിഗുഹാമിവ || 2.5.25 ||

തദഗ്ര്യവേഷപ്രമദാജനാകുലം
 മഹേന്ദ്രവേശ്മപ്രതിമം നിവേശനം |
 വൃദിപയംശ്ചാരു വിവേശ പാർഥിവഃ
 ശശീവ താരാഗണസങ്കുലം നഭഃ || 2.5.26 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അയോധ്യാകാണ്ഡേ പഞ്ചമഃ സർഗഃ ||